

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkami niedzielny”.
— W ekspedycji miesięcznie 2,20 zł — z odnośnikiem 2,30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2,30 zł — z odnośnikiem 2,45 zł — przez pocztę 2,54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł, przez pocztę już z odnośnikiem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 901 082

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 lamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr. na 3-iej stronie 6 lam. 25 gr. na 2-iej stronie 6 lam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld, gdańskich.
— Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Chojnice, niedziela 12 września 1926 r.

Głosy prasy o rządzie.

**Okropne jest to odrodzenie moralne.
Sny o szpadzie i sny o chlebie.**

Jako uzupełnienie wczorajszego artykułu podajemy poniżej kilka wyjątków pism stronnictw, które swego czasu uległością wobec obozu przewrotu majowego przychylny się do utrzymania się przy władzy nowych ludzi.

I tak pisze „Włościanin” organ Piasta w nrze 206: „Trzy miesiące minęło z okładem, odkąd marsz. Piłsudski, znudzony „bezrobociem”, postanowił posłuchać apelu prez. Witosa i „wyszedł z ukrycia” po władzę.

Poszedł po tę władzę upragnioną z wojskiem, karabinami maszynowymi i armatami. Poszedł po władzę — i zdobył godność ministra spraw wojskowych — choć bez rozlewu krwi, bez burzenia murów i szarpania społeczeństwu nerwów mógł większą godność w państwie osiągnąć w jednej godzinie — niż, idąc krwawym szlakiem, osiągnął po trzydniowej walce.

A za nim, poszła wspólnie nasza — jak zawsze — krzykliwa, nieobliczalna, głupia lewica — trzymając się dotychczas stale Piłsudskiego, ślepo, bezkrytycznie, a uparcie.

Tasama atoli lewica popierała najgorszy ze swych rządów — rząd Grabskiego — który zrujnował Polskę doszczętnie, zadławił rolnictwo osłabił przemysł — zabił życie gospodarcze — wprowadził na wielką skalę korupcję w urzędach — zaśmiecił administrację, był zmorem, co dusiła Polskę i jej obywateli.

Mimo tego nikt z lewicy, ani z otoczenia Marszałka nie oburzał się na Grabskiego — nie próbowano zrobić zamachu.

Oburzono się tylko na rząd Witosa, bo, — jak się wyraził jeden z głównodowodzących wojskami Marszałka: „Chamy muszą wrócić tam, skąd wyszli — do roli i gnoju! To też cały ten ruch zbrojny nie przeciwko komu innemu, tylko przeciw chłopom urządzony został

Mimo to nasi „pionierzy demokracji” i „obroncy chłopów” poszli za Piłsudskim. (Piastowcy nawet jemu oddali swe głosy i za pełnomocnictwami głosowali — dop. nasz) szli więc do żłobu na wyzerkę, po zapłatę i okrucy z pańskiego, czy państwowego stołu.

Jednak p. Piłsudski że się odwdzięczył swoim tyłowcom. Nietylko, że po zwycięstwie wyparł się ich gruntownie, oświadczać, że się nimi brzydki i otrząsa jak z dokuczliwych owadów — ale nawet zupełnie w inną stronę począł task swych udzielać, bo spogląda do prawicy skrajnej — ober reakcji, do monarchistów... — Adjutantem Piłsudskiego został po przewrocie hr. Grocholski, zięć księcia Czetyrwerzyńskiego, kresowego zebra — bliski krewny księząt Sanguszków i całej legii nasychnych „wysoko urodzonych”.

Półkomunistyczny „Sztandar Chłopski” w nrze 32 zaskomlał więc: „Kola obszarncie są pewne, że rząd p. Bartla przy pomocy pełnomocnictwem zmiany ustawę o reformie rolnej w tym kierunku, by obszarnci uzyskali ułatwienia w uzyskaniu kredytów zagranicznych. Możemy być pewni, że gdy obszarnci przy pomocy rządu dorwą się pieniędzy, reforma rolna będzie po-grzebana”.

A na to odpowiada „Włościanin”: „Napewno tak będzie, polityczny męzu ze „Sztandaru”. Wszak nie kto inny, ale wasz wielki wódz w rządzie powiedział do jednego z postów, dopominającego się reformy rolnej: „Parceluj sobie pan swoją...”

W socjalistycznym „Robotniku” Nr. 228 wydobyla się z gardziółka posta i tow. Paczka taka oto beznadziejna, rozpaczliwa skarga: „Okropny jest ten przewrót moralny”.

Na to i Włościanin również odpowiada: „Okropny! Rzeczywiście teraz główni zbrodniarze i winowajcy tego stanu, jaki się dzisiaj utrzymuje! Okropne były wasze zbrodnie, cóż więc dziwnego, że skutek jest również okropny?”

I organ Stapińskiego, wielkiego zwolennika p. Piłsudskiego „Przyjaciel Ludu” skarży się, że kiedy przybyli przewodnicy radykatów chłopskich do p. Piłsudskiego z projektem reformy rolnej, to znaleźli się rychelej za drzwiami, aniżeli weszli. Poprzednio bowiem p. Piłsudski obiecał rzekomo Myszłowiczowi, Tarnowskiemu itp., że ani zagon nie pójdzie na cele reformy rolnej nietylko za darmo ale też i za odszkodowaniem.

Najnowsze wiadomości własne.

Hiszpania występuje z Ligi Narodów. Jak do noszą, Hiszpania przygotowuje notę, w której oświadczy swoje wystąpienie z Ligi Narodów i poda powody, które ją skłoniły do tego kroku.

Z okrętu rosyjskiego Neobadu, który wczoraj zatonał na morzu Bałtyckim pod Rygą uratowano 8 osób, w tem kapitana. Kapitana zarazem aresztowano, ponieważ podejrzany jest o spowodowanie nieszczęścia.

Anglia twierdzi, że nie wystąpi samodzielnie przeciw Chinom, natomiast dążyć będzie do wspólnego wystąpienia mocarstw. O zamiarze takiego wspólnego wystąpienia donoszą też już z innej strony.

Układy polsko-niemieckie rozpoczną się ponownie 28 września.

Z obrad Ligi Narodów. Niem. min. spraw zagr. Stresemann wygłosił z okazji wstąpienia Niemiec do

Ligi Narodów wielką mowę, która wywarła w prasie zagranicznej wielkie wrażenie.

W Genewie przyaresztowano podejrzanego rosyjskiego osobnika, który znajdował się w posiadaniu karty wstępu na posiedzenie Ligi Narodów i odgrażał się, że zamorduje szwajcarskiego delegata przy Lidze Otte jako pomstę za zamordowanie posła rosyjskiego Worowskiego. — Okazało się, że osobnik ten jest nie-poczytalny.

Niepewny spadochron. W Leicester spada pewna młoda kobieta, która się popisywała przed 15—20000 tłumem ze spadochronem nowej konstrukcji. Spadochron zawisnął na samolocie, a kobieta spada z wysokości 1000 stóp i zabiła się na miejscu.

Podczas walk w Atenach wojsk rządowych z gwardją republikańską straciły życie 23 osoby a 500 zostało rannych.

Krótki przegląd polityczny.

Walki o półstałe mandaty do Rady Ligi narodów. Niemcy w Genewie. — Zaciekłość litewska. — Wykrycie szajki szpiegowsko-bandycyckiej na Kresach. — Generał Malczewski jeszcze nie zwolniony. — Ekspedycja karna Anglii przeciw Chinom. Przesunięcia wojsk angielskich na bliskim Wschodzie.

Delegacja niemiecka z min. spraw zagranicznych Stresemannem przybyła już w czwartek do Genewy. Rozpoczęła ona natychmiast swą działalność intrygancką przeciw Polsce. „Berliner Tageblatt” donosi też już, że wybór Polscy do Rady Ligi z prawem ponownego wyboru wcale nie jest pewny.

Do „Nachtausgabe” depeszują z Genewy, że Briand i Chamberlain zapytywali telegraficznie Madryt, czy Hiszpania zgadza się na zarezerwowanie dla niej nowowybieranego miejsca w Radzie. Na wypadek zgody ze strony Primo de Riveri według informacji przysły skład Rady byłby następujący: stałe miejsca zajmą Francja, Anglia, Włochy, Japonia, Niemcy, niestałe miejsca na 3 lata z prawem ponownego wyboru otrzymają Polska, Hiszpania i Chile, niestałe na dwa lata — Holandia, Rumunia i Kuba, niestałe na 1 rok Belgia, Kolumbia i Urugwaj.

Zdaniem tegoż pisma, zadaniem państw, nastrojonych opozytywnie wobec projektów reorganizacyjnych Rady jest skierować obecnie zagadnienie niestałych członków na taką drogę, aby samej Hiszpanji zaofiarować mandat pozostały i to nawet wówczas, gdyby Hiszpania nie chciała narazie powrócić do Ligi Narodów.

Szykany litewskie względem transportu polskiego węgla. Kilka firm angielskich eksportujących węgiel polski, zwróciło się do rządu litewskiego z pro-pozycją przepuszczania transportów pochodzących z Polski przez terytorjum litewskie.

Litewski minister kolei zgodził się podobno zaszadniczo na przepuszczanie polskich transportów węglowych do Libawy, postawił jednak warunek, aby nie szły one w polskich wagonach, wskutek czego na granicy litewskiej trzeba by dokonywać przeładunku, co jest pod względem technicznym niemożliwe.

W ten sposób nieuleczalna potrzeba szyskanowania Polski popycha rząd litewski na drogę nieujalności względem Łotwy i Anglii.

Wykrycie szajki szpiegowskiej na Kresach. Władze bezpieczeństwa wykryły na wschodnich kresach wielką organizację szpiegowsko bandycycką pracującą na rzecz Rosji sowieckiej. Centralne biura tej organizacji mieściły się w Pińsku i Lunińcu. Na czele tej organizacji stał Mikołaj Dymicki, b. student uniwersytetu warszawskiego. Aresztowano do 20 członków tej organizacji. Wszyscy oni rekrutują się ze sfer rosyjskiego wychodźstwa. Organizacja powstała niedawno i nie zdolała dokonać zamachów bandycyckich, które uplanowała, natomiast akcję szpiegowską prowadziła bardzo umiejętnie, o czem świadczy bogaty materiał znaleziony. Aresztowani członkowie pobierali stałą pensję wynoszącą po 50 dolarów.

Już znova wakacje. P. Piłsudski wyjechał ponownie na wakacje do Druskiennik. Szef gabinetu pułk. Bek, raz na tydzień będzie jeździł do Druskiennik celem zdawania raportu i przedstawiania najważniejszych spraw.

A iluz to spowodu przewrotu majowego musiało się wogółą obyć bez wakacji.

Generał Malczewski zwolniony jeszcze nie został ale ma to wkrótce nastąpić.

Sp. ks biskup-sufragan Władysław Szczeciński. Zmarł w Warszawie biskup-sufragan warszawski śp. ks. Władysław Szczeciński.

Zatarg chińsko angielski. Według wiadomości, które admirałcja angielska otrzymała z Hankou, w walce z chińczykami, stoczonej na rzece Yang Sse w dniu 5 bm. padło 3 oficerów załogi statku „Cockhiser” a mianowicie komandor Darlay i porucznicy Ridge i Hignis. Z załogi tego samego parowca raniono podpułkownika Achesona. Na parowcu „Mantis” ranny jest porucznik Elliot Fogg.

W Anglii domagają się wysłania ekspedycji karnej przeciw Chinom.

Nowe plany operacyjne Anglii na bliskim wschodzie. Z Londynu donoszą, że Anglia zamierza w Palestynie utworzyć swój główny wojskowy plan operacyjny na bliskim wschodzie.

Gros angielskich sił wojskowych zostanie przesunięte z Egiptu do Palestyny i Syrii. Główne dowództwo będzie miało siedzibę w Jeruzalem. Portem wojennym będzie Haifa.

W Bułgarii wykryto szeroko rozgałęzioną sieć komunistyczną.

—

Hr. Skrzyński zaręczył się z córką Forda. W Warszawie ukazał się dodatek nadzwyczajny „Kurjera Polskiego”, w którym z powołaniem się na informacje pism genewskiego „Le Parlement et l'Opinion” podany jest radjogram z Genewy o oficjalnych zaręczynach b. premiera i b. ministra spraw zagranicznych Al br. Skrzyńskiego z córką znanego multimilijardera Forda. Wiadomość ukazała się w przytoczonych dziełniku p. t. „Najpiękniejszy mężczyzna świata”. Według tego pisma Skrzyński poznał pannę Ford, który posąg wynosi podobno 300 milionów dolarów, w czasie pobytu w Ameryce, a ostatnio spotkał się z nią w Bretanii. Pismo to jest par excellence sensacyjne, to też powtarzamy tę wiadomość z zastrzeżeniem, nadmienając że wśród kolonji amerykańskiej w Warszawie, gdzie ta wiadomość wzbudziła zrozumiałą sensację, nie wiedzą nawet, czy Ford wogóle ma córkę.

Sprawy polskie.

Kursy przeszkolenia dla starostów. W niedługim czasie mają być zorganizowane przy Min. Spraw Wewn. kursy przeszkolenia dla starostów już arędujących. Kursy te będą trwały kilka tygodni. Nado projektuje się urządzenie analogicznych kursów praktyki administracyjnej przy urzędach wojewódzkich.

Mord rytualny w Dobrzyniu jeszcze nie wyjaśniony.

Z różnych przyczyn nie podaliśmy dalszych szczegółów mordu dokonanego na 4 letniej cygance. Albowiem sądziliśmy, że śledztwo potrafi rozwiązać tajemniczą zagadkę, kto był sprawcą mordu? Tym czasem oficjalny komunikat policji Golumbia i Dobrzynia ogłasza, że dziecko to zabił cygan i że cygana zaarrestowano i osadzono w więzieniu. Cygan bowiem rozloszczony, że dziecko podarło 300 zł. skatował je i wyrzucił na cmentarz 1 to dnia 31 ub. m. Dziecko znaleziono dopiero dnia następnego około południa. Zyd, który miał wracać z modlitwy napotkał dziecko i zawiadomił o tem cyganów.

Historja o podanych pieniądzech jest prawdziwa. Dnia 30 ub. m. zniknęło rzeczywiście cygance 300 zł. Podejrzanie padło na 18-letnią córkę starszego cygana rodziny. Przyparta do muru 18 letnia cyganka przyznała się, że 30 zł. ma przy sobie, a 270 naddarte zakopła w ziemi. Zrobiła to dlatego, że matka nie chciała wydatkować na jej sprawunek. Pieniądże te odkopano ponadklejane i oddano do banku, który je wymienił.

Ciekawie wydaje się, że historję o banknotach nad dartych i o pobiciu 4-letn. Łucji puścili zydzi zaraz po morderstwie.

Nowy sposób.

W tych dniach ukaże się dekret Prezydenta Rzpltej zmieniający pragmatykę służbową dla wojskowych. Zmianie ulegnie mianowicie postanowienie, że wojskowych przenosi się w stan spoczynku po 35 latach służby, o ile przytem przekroczył już wiek prekluzyjny, ustalony dla każdego stopnia wojskowego.

Obecnie przeniesienie w stan spoczynku będzie możliwe bez względu na wiek. Podobno pierwszym, który na zasadzie tej zmiany ma być przeniesiony w stan spoczynku, będzie gen. Malczewski.

Walka wojska ze „Strzelcem“ w Płocku.

„Strzelca“ uważa się za gwardję ideową nowego porządku rzeczy. Od maja jest organizacją ponad wojskową. Na wojsko patrzy nawet z „pogardą ci, co rzucają co dnia na „stos swój życia los. Najjaskrawiej może uwidoczniło to się na zabawie „Strzelca“ w Płocku. Powstało tam nieporozumienie między pewnym porucznikiem i sierżantem a grupą strzelców. Doszło, oczywiście, do scysji, awantury, bijatyki, użycia broni. Za wojskowemu przeciwko gwardji majowej stanęli cywile. Rozstrzelanie było niebywałe. Płockowi groziła walna rozprawa między majowymi i ich przeciwnikami. Skonsygnowana cała policja z najwyższym trudem opanowała sytuację.

W komisarjacie znalazło się 39 majowych gwardzistów z komendantem związku Kutowskiem oraz najmnie drugie tyle ich przeciwników.

Podobno jako wynik tej awantury władze wojskowe mają się wreszcie ująć za łzonymi przez Strzelców mianem zoidaków oficerami żołnierzami Rzeczypospolitej.

Prasa niemiecka o „Strzelcu“.

„Berliner Lokal Anzeiger“ zamieszcza korespondencję z Warszawy, w której podaje ostrej krytykę rządu „sanatorów moralnych“ w armji polskiej. Zastuzeni doświadczeni generałowie, jak Józef Haller, Dowbór Muśnicki, Rozwadowski i in. zastąpieni zostali przez lekkomyślnych miokosów. Podobnie oceniona jest organizacja „Strzelca“, która składa się z samych szumowin, w przeciwieństwie do prawicowych w rodzaju „Sokoła“, Związku Hallerczyków i in.

Podwyższenie taryfy kolejowej.

Wśród niespodzianek nowego regime'u znajduje się również sprawa podniesienia taryfy kolejowej o 7 proc. Ma to być dokonane w niedługim czasie.

Wśród kolejarzy panuje ogromne rozgorzyczenie z powodu nieprzyjęcia przez p. Bartla delegacji kolejarzy i ich petycji o polepszenie bytu.

Odrzucona petycja niemiecka.

Komitet 3-ch rozpatrywał petycję i zażalenie niemieckiej mniejszości narodowej w Polsce przeciw ustawie o reformie rolnej. Po dłuższym przemówieniu Cambona, który wyjaśnił sprawę, Chamberlain i Vandervelde wypowiedzieli się za zlikwidowaniem sprawy. Wobec tego postępowanie zostało zamknięte i zażalenie niemieckie nie zostało rozpatrzone.

Niszczenie kultury rolniczej na Kaszubach.

Słyszało się już wiele skarg na lichą gospodarkę różnych neo rolników, którzy po przyłączeniu Pomorza do Polski, tu się okupili bardzo często ślicznie zagospodarowane majątki rolne zdewastowali, czem wywoływali objawy niezadowolenia ze strony tutejszej ludności.

W powiecie kartuskim, wzorem niszczycielskiej gospodarki jest właściciel 900-morgowego majątku Mestwin p. Rozen. Rolnicza ludność okoliczna z politowaniem przygląda się tej gospodarce byłego legjonisty i wstydić się musi w obliczu Niemców, którzy naśmiewają się z „połnsche Wirtschaft“ pana Rozena.

Majątek, mógłby zatrudniać co najmniej 8 rodzin, z trudem zatrudnia tylko 2 rodziny.

Dziwnym zbiegiem okoliczności p. Rozen mocno uplecowany w Warszawie i to w najwyższych urzędach mimo gospodarki, która prowadzi do bankructwa, otrzymuje kredyty z Banku Rolnego, a więc pieniądze skarbu.

Cygan od początku skarżył się, że jego władze policyjne lekceważą, traktują tylko jak cygana nie jak ojca dziecka.

Gdy człowiek bije 1 to w najwyższej pasji nie patrzy, gdzie uderza. Tymczasem oprócz bardzo delikatnych cęć i dziwnych linji, co do których nie doszli doktorzy do porozumienia — od czego powstały te sine pasy na brzuszku w liczbie 8 — żadne sińce nie znamianowały bicia. Śledztwo wykazało nie pobicie, nie katowanie — a rany cięte na ciałku, rany bardzo charakterystyczne.

I stałe powraca pytanie — dlaczego cygan już po wybuchu gniewu na zimno niósł dziecko na cmentarz? Dlaczego je tak na zimno przetrzącał przez wysoki mur? A co na to inni cyganie. Przecież musieliby widzieć — jak cygan katował a później wynosił dziecko? Zresztą pieniądze się znalazły.

Najwięcej jednak jaskrawego światła rzuca na ten tajemniczy dotąd fakt, spóźniona o całe 6 godzin akcja śledztwa. Mimowolnie nasuwa się myśl, że spóźnienie śledztwa miało tutaj swój cel. Wiadomo wszak wszystkim, że przy tego rodzaju mordach zydzi posługują się wszystkimi danymi, aby tylko zbrodnia nie wyszła na jaw — przekupstwo jest u nich na porządku dziennym.

Przy dalszej takiej gospodarce wątpiłbym jest, czy kredyty te wróca na właściwe miejsce.

Poza tem wskazanymby było, ażeby Powiatowa Kasa Oszczędności w Kartuzach poczyniła kroki, celem zwrotu udzielonych p. R. kredytów. Zaś Powiatowy Urząd Ziemi powinien się przyrzec bliżej tej go spodarce oraz gospodarce p. Paczkowskiego w majątku Gapowo i zastanowić się nad tem, czy nie należałoby majątków tych rozparcelować pomiędzy miejscową ludność.

Zachodzą wypadki, gdzie parcelacji poddaje się dobrze zagospodarowane i w wysokiej kulturze będące majątki, a oszczędza się takie, które ze względu na fatalny stan gospodarowania najpierw powinny ulec operacji geometry. (Sł. Pom.)

KRONIKA.

Dziś:	Prot i Hiscent.
11 9 26	Śłońca wschód 5.28 zachód 18.25
	Księżycy wschód 9.35 zachód 20.17
Jutro:	N. imię Marij, Gwidon, op. w.
12 9 26	Śłońca wschód 5.29 zachód 18.23
	Księżycy wschód 10.45 zachód 20.38
Pojutrze:	Filip, m.
13. 9. 26.	Śłońca wschód 5.31 zachód 18.20
	Księżycy wschód 11.56 zachód 21. 3

Z miasta.

Chojnice, dnia 11 września 1926 r.

— **Jutro w niedzielę** dnia 12 9 nabożeństwo w Farze odbywać się będą według następującego porządku: 7 30 Msza św. $\frac{3}{4}$ n. msz. z niem. kazaniem (przyjeździe dzieci niem. do I Kom. św.), $\frac{1}{2}$ 11 suma z polsk. kazaniem, 12 15 msza św., o 8 po poł. nabożeństwo odpustowe.

— **Z targu.** Na Targu w dniu dzisiejszym płacono za wierzpinów 1,50—1,60 zł, skopowinę 1,30—zł, cielęcinę 1,10 zł, wolowinę 1,20 zł, mięso stekane 1,60 zł. Masło 2,50—2,60 zł, jaja 2,60—2,70 zł. Ryby: liny 1,50 za ft., szczipaki 1,20, okonie 60 gr. W arzy wo: kapusta 15—20 gr. sztukę, marchew 10—15 za paczek, cebula 50 gr. za litr, ogórki 1 60 zł mendel, gruszk 15—20—25 gr za litr, śliwki 20 gr litr, pomidory 60 gr za ft., jabłka 20 gr za litr.

— **Reklama nowoczesną** postuguje się miejscowa firma J. Wl. Schreiber rynek Nr. 17. Wystawione będą tam na widok publiczny przez niedzielę 12. 9. szereg nowości konfekcji damskiej jesiennej i zimowej oraz materiały jedwabne i wełniane. Wystawa, wykonana wyłącznie przez personel firmy zasługuje w całej mierze na wszechstronne zwiędzenie. Powinna ona wzbudzić zwłaszcza u pań największe zain teresowanie.

— **Nowy rok szkolny** rozpoczyna się w tu tejszym gimnazjum w środę dnia 15 września o godz. 8.30 nabożeństwem oraz wprowadzeniem nowego dyrektora. Szczegóły patrz w ogłoszeniu w numerze dzisiejszym.

— **Dzisiejszy numer „Niny Pomorskiej“** zawiera: Pieśni Pomorskie. Królewna morza. Z pieśni ludowych pomorskich. Stosunek człowieka do Borów Tucholskich itp.

— **Nauka w Doksztalcającej Szkole Za w dowej w Chojnieach** rozpoczyna się w czwartek, dnia 16 września br. o godz. 6 tej wieczorem.

Wszyscy nowostępujący uczniowie zgłoszą się w kancelarji Dokszt. Szk. Zaw. w środę dnia 15 września o godz. 6 tej wieczorem.

Zobowiązani do uczęszczania są wszyscy uczniowie i uczenice tak przemysłowi i kupiecy, robotnicy, chłopcy do posyłek, kelnerzy, stróże domowi itd. którzy ukończyli jeszcze 18. lat.

Uczniowie itd. chodzą także do szkoły w czasie ich próby lub bezrobocia, zmiany warsztatu pracy itd.

Pracodawca winien pracowników swoich zgłosić do szkoły w przeciągu 6 dni. O zmianie wzgl. opuszczeniu dotychczasowego przedsiębiorstwa przez pracowników obowiązanych do uszczęszczania do szkoły winien pracodawca donieść w przeciągu 3 dni kierownikowi szkoły.

Nauka w Doksztalcającej Szkole Zaw. odbywa się w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki od godz. 6 do 8 wieczorem.

— **Z notowań policyjnych.** W dniu wczorajszym przytrzymano 1 osobę za wałęsanie się. Osoba tę odstawiono do Szpitala Miejskiego.

— **Koncert w Nowej Ameryce.** W niedzielę 12 września odbędzie się w Ogrodzie Nowej Ameryki koncert kapeli stowarzyszenia muzyków chojnickich. Dochód przeznaczony na zakupno potrzebnych instrumentów muzycznych, celem utworzenia stałej orkiestry miejskiej.

Jest pożalowania godnem, że miasto Chojnice powinno, iż przed wojną posiadało aż dwie orkiestry, obecnie pozostało pod tymi względami nawet poza innymi mniejszymi miastami, dla tego pożądanem byłoby by, ażebyśmy nareszcie dorobili się własnej stałej orkiestry miejskiej, której brak tak mocno się nam daje we znaki.

Dlatego zalecamy wszystkim jak najgoręcej po partcie zamierzonym przez stowarzyszonych muzyków planu i wzięcie licznego udziału w koncercie. Bliższe szczegóły patrz w ogłoszeniu.

— **W związku z Świętem P. U. i U. F.** podaje komitet do wiadomości, że zawodnicy pozamiejscowi po poprzednim zgłoszeniu ich przez Zarządy do p. Szczepańskiego Chojnice, Człuchowska 55 (powinni się zaraz udać na strzelnicę w lasku miejskim.) Zawodnicy z Chojnice mogą być na strzelnicy o 8 rano. Podczas strzelania odbędą się badania lekarskie wszystkich zawodników do przed i popołudniowych konkurencyj. Zaraz po strzelaniu (150 metrów leżąc z wolnej ręki 2 próbie 3 konkursowe strzały) udadzą się zawodnicy do Wilmarshofu gdzie odbędą się inne zawody m. l. trójboj, przejście przez tor przeszkód z karablnem, ładownicami i bagnetem, które będą na miejscu wydane. Bieg ten należy wykonać w spodniach nie spodniach sportowych. Zaprowiantowanie przyjmują na siebie sami zawodnicy.

— **Święto Tow. Powstańców i Wojaków w Sepólnie.** W niedzielę dnia 12 września rb. urządzi Tow. Powstańców i Wojaków w Sepólnie uroczystość poświęcenia strzelnicy, na którą to uroczystość składa się następujący program:

W sobotę dnia 11. 9. bm. o godz. 8 wieczorem capstrzyki.

W niedzielę dnia 12 września o godz. 6 rano pobudka, o godz. 8 zbiórka i wymarsz na dworzec po przyjeżdżających gości, o godz. 9 30 przywitanie gości na rynku. O godz. 10 15 pochód do kościoła na uroczyste nabożeństwo, poczem o godz. 12 w południe pochód do lasku — poświęcenie strzelnicy. O godz. 1 obiad polowy następnie zawody urządzone przez Powiatowy Komitet Wychowania Fizycznego. O godz. 6 30 wręczenie zdobytych nagród, poczem wymarsz do miasta. Od godz. 8 wieczorem zabawa taneczna w dwóch salach.

— **„Chata za Wsią“.** Film polski osnuty na tle powieści słynnego naszego powiesciopisarza J. I. Kraśzewskiego, który ukazał się dotychczas li tylko na ekranie większych miast w kraju, nareszcie ukaże się dziś i jutro w Głojnicach. Któż bodaj nie czytał tego dzieła? „Chata za Wsią“, gdzie żywot płynię bez promyka słońca, gdzie widzimy rodzinę przy ciężkiej walce o chleb codzienny, należy bodaj do najznakomitszych dzieł autora, to też słusznie ukazały się na ekranie czasy dziejstwa Adama, pana na Stawiskach, któremu genjusz autora kazał zajrzeć do „Chaty za Wsią“.

— **Dyrekcja kina Nowości**, która dokłada wszelkich starań by bywałców swych zadowolnić demonstracją filmów pierwszorzędnych i tem razem dała dowód gorliwego starania się o podobne filmy. Przy puszczać należy, że przedstawienia, które odbędą się dzisiejszej soboty i jutrzejszej niedzieli (tylko 2 razy) mieć będą wielkie powodzenia.

Z powiatu świeckiego.

— **Pruszcz.** (Kasa Stefczyka.) Przed niedawnym czasem założono tu Kasę Stefczyka. W skład zarządu tej Kasy wchodzi pp. Wl. Flis, Fr. Cichowski, J. Pęk i K. Pęk. W skład rady nadzorczej jako prezes wchodzi Witold Szulc. Powyższa kasa już rozpoczęła swą czynność i przyjmuje wszelkie wkłady oszczędnościowe. Również i udziała pożyczek. Nowej placówce „Szczęść Boże“.

— **Świecie.** (Święto Przysposob. Wojskowego.) Powiatowy Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Świeciu urządzi w niedzielę 26 września br. na Placu Sportowym w Świeciu, Święto Przysposobienia Wojskowego z bardzo urozmaiconym programem.

— **Nowy Jasiniec.** (Nową Bożą Mękę.) Osadnik p. Józef Kortas pobudował własnym kosztem na polu swoim Bożą Mękę. Gmina zaś postanowiła takąw ogrodzić a zarazem odnowić drugą, znajdującą się w środku wioski. Przez powyższe włoska nasza dawniej niemiecka obecnie czysto polska mieć będzie wygląd więcej chrześcijański.

— (Zamek krzyżacki.) Zwiedzając Jasiniec warto odwiedzić tamtejsze ruiny — reszty starego zamku krzyżackiego. Ruiny te leżą niedaleko parku na górze nad jeziorem wśród zieleni drzew.

Abonujcie Dziennik Pomorski

Z Pomorza.

Swornegacie, pod chojnicki. W ubiegłą niedzielę, dnia 5 bm. odbyło się drugie strzelanie miejscowego Tow. Powst. i Wojaków b. roku. O godz. 2 popoł. odbyło się zebranie, na które członkowie licznie przybyli. Po zebraniu Tow. gdzie krótki wykład o zadaniach towarzystwa wygłosił sekretarz B. Chmielewski, odbył się wymarsz z komendantem B. Joachimczykiem i podoficerem instrukcyjnym na czele na miejsce strzelania. Strzelano na odległość 200 m, leżąc z pod pórka. Z pomiędzy 40 strzelających członków, tylko kilku nie wypełniło warunków. Najlepszym strzelcem okazał się prezes tow. p. Br. Głiszczyński, który wystrzelił 46 pierścieni. Poważne wyniki osiągnęli też komendant p. Bolesław Joachimczyk i druh Jan Cholewiński. Towarzystwo Wojaków i Powst. zabiera się obecnie coraz to energiczniej do pracy. Liczy ono już 82 członków. W szeregach tow. widzimy obecnie przedstawicieli wszystkich stanów tutejszej ludności.

(Zmiany). Na posadę kierownika tutejszej szkoły III kl. został przez władze szkolne powołany p. Bol. Redlarski, dotychczasowy kierownik szkoły w Czyszkowach. Stanowisko to zajmował dotychczas p. Trzebiatowski; teraz został przeniesiony na posadę II go nauczyciela w Macikale.

Leśno. (Z życia Tow. Powst. i Woj.) (g) W niedzielę 5 bm. odbyło się strzelanie ćwiczebne miejscowego Tow. P. i W. na nowowbudowanej strzelnicy, położonej nad drogą Leśno—Zalesie. Ogólny nadzór nad strzelaniem miał p. Dysarz, prezes T. P. i W., zaś wskazówkami, zwłaszcza dla niewojskowych członków, służył p. piut. Twardowski. Strzelano z odległości 200 m z pozycji leżącej — następnie z stojącej. Każdemu z członków przysługiwało prawo oddania 5 strzałów, w tem jeden próbny i 4 notoryczne. Największą ilość pierścieni zdobył druh Skwierawski Bron. 48 pięt. (tegoroczny król kurkowy), Głowczewski 47, Przewoski Bol. 47, Zelewski 47, Senger 47, Pierzewski 44 i Frymark 43.

Pogoda sprzyjała nader pomyślnie, wobec czego zainteresowanie się sprawą było wielkie. Lecz dziwne zaiste, że wielu nawet z pp. urzędników nie chcą zrozumieć tej idei, dla której zwłaszcza urzędnicy pracować powinni. — Czas zbudzić się z letargu.

(Przyjęcie dzieci). W przyszłą niedzielę, dnia 12 b. m. zostaną u nas przyjęte dzieci do pierwszej Komunii św.

(Jarmark) We wtorek, dnia 21 września odbędzie się tu doroczny jesienny jarmark kramny na konie i bydło.

Karsin (Wycieczka). W niedzielę 5. września urządził tu bractwa Żywego Różańca Panien i Młodzieńców oraz Stow. Młodzieży Żeńskiej poraz trzeci wycieczkę i to pod Miedzno do gospodarza p. Krytera. Stowarzyszenie Żeńskie wystąpiło z licznymi dekl. monologami, djalogami, fraszkami scenicznymi i śpiewami wraz z koncertem, który wykonał zespół muzyczny. Państwo Knyterowie ugościli uczestników kawą i przekąskami. Ks. prob. Zapalowski dziękował gospodarzowi za gościnność. Wyraził również uznanie organizatorom za tak wspaniałe przygotowanie wycieczki. Uczestnicy wycieczki wracając śpiewali w drodze pieśni religijne.

Czyżkow, pow. chojnicki, (Pożar.) W środę 8 bm. o godz. 10 przedpoł. wybuchł pożar u gospod. Jana Pokrzywińskiego. Spaliła się stodoła z całym żniwem i maszynami. P. Pokrzywiński poniósł wielką szkodę, bo był bardzo nisko zabezpieczony.

(Zmiana w szkolnictwie.) W tutejszej szkole nastąpiły zmiany. Kierownik tut. szkoły p. Redlarski przeniesiony został do Swornigac i nauczycielka p. Dobkówna do Karsina. Pan Redlarski jako i p. Dobkówna zaskarбили sobie swoją pracą w szkole zaufanie wszystkich rodziców. P. Redlarski był także prezesem tutejszego Tow. Sokół, który pod jego przewodnictwem tak świetnie się rozwija.

Zabno. (Wybryki niemieckie.) Dziennik Starogardzki pisze: Późnym wieczorem dnia 3 bm. zebrało się w lokalu p. Szwarcy w Żabnie kilku odwytali, w tem kilku urzędników oraz jeden z działaczy niemieckich. W towarzystwie tem pp. z Żabna i niejakis pochodzący z Berlina śpiewali niemieckie patriotyczne pieśni jak np. „Deutschland über Alles“ i „Du Wunderschöner deutscher Rein“. Dalej powiedział jeden z nich. „Cieszę się, iż znalazłem w Panu prawdziwego Niemca. I ja jestem dzielnym Niemcem, ale w Polsce, lecz znajdujemy się niestety w kaszubskim państwie, lecz tylko śmiało naprzód, pobijemy Polaków na miastę.“

Powższe śpiewy i podobne wyrażenia słyszano z ust obu wyżej wymienionych do godz. 1 i pół w nocy i to częściowo z lokalu a częściowo z ulicy. Awantury te trwały jeszcze na ulicy do godziny 2 i pół w nocy.

Cekeyn. (Z życia Wojaków.) W Cekeynie istnieje świetnie się rozwijające Tow. Powst. i Wojaków. Dowodem tego jest zwiększająca się liczba członków w ostatnim czasie. Wojacy pobudowali kosztem swoim okazałą strzelnicę, która się znajduje w pobliskim lesie państwowym. Ostatnie strzelanie odbyło się w niedzielę 15 ub. m., po którym urządzono zabawę lotową. Publiczności na zabawę przybyło dość dużo, co świadczyło o poparciu tow. przez miejscowych obywateli.

Iwiec. (Wykorzystanie torfu.) Produkcja torfu w bieżącym roku jest dość znaczna. Obecnie placą tutaj za 10.0 cegieł torfu, czyli furkę na jednego konia 5 złotych. Niską cenę torfu powodują wielkie bagna z olbrzymimi pokładami torfu.

(I) Jaroszewy, pow. kościelski. (Kradzieże na polu). O kilka dni już wykrada z pól tut. obywateli pewien osobnik wszelkiego rodzaju plody. Onegdy wykopano na jednym polu około pół centnara marchwi, na drugim sporo ziemniaków, a ostatnio przagnę skosztować i kapusty, udał się tajemniczy złodziej w dalszą wyprawę. Może czynniki miarodajne wysledzą niebawem złodzieja.

(Rada gminna) uchwaliła — z powodu niedoboru w kasie gm. — ściągnąć podatek jednorazowy od psów i to od sztuki pięć złotych.

(I) Jaroszewy, pow. kościelski. (Zebranie miesięczne Tow. Głm. „Sokół“) odbyło się dnia 5 bm. w zwykłym lokalu. Po zagajeniu nastąpiły sprawozdania prezesa i naczelnika ze zjazdu okręgowego prezesów i naczelników, w dniu 29 ub. m. w Gdańsku. Między innymi drh. naczelnik powiadomił zebranych o nastąpić mającym w dniach 2 i 3 paźdz. zjeździe dzielnicowym, w którym i gniazdo nasze udział weźmie. Zgodzono się również i na podwyżkę składek. Poza tem przyjęto dwóch nowych członków. (Na przedostatnim zebraniu przyjęto 3 cz.) Następnie prezes drh. B. wygłosił odczyt na temat: „Idea skola i jej powstanie“. Pozdrowieniem „Czołem“ soiwował drh. prezes zebranie po przeszło dwugodzinnych obradach.

Skarszewy (Wyeksmitowany.) Przy ulicy Mieszkiej został w ubiegły piątek wyeksmitowany z mieszkanka na ulicę pewien robotnik. Na przechodzących robiło to smutne i przynębiające wrażenie.

Bobowo. (Występ „Lutni“ starogardzkiej.) „Lutnia“ starogardzka spełnia skrupulatnie swe ideeowe postannictwo rozkrzewiania kultury polskiej tak w mieście Starogardzie, jak i jego okolicy. Ostatnio wystąpiła „Lutnia“ starogardzka z pięknym koncertem w Bobowie. Koncert ten odbył się zeszłej niedzieli, a udał on się znakomicie.

Stare Polaszki, pow. kościelski. (Cyganie kradną.) W nocy z dnia 5 go na 6 go bm. skradziono ze stajni gosp. Leona Bukowskiego 2 konie, 2 szory rob. i wóz rob. Sprawcami są niezawodnie cyganie, którzy koczują w tej okolicy. Policja jest na stopie złodzieji.

Grudziad. (Szajka świniokradów.) Policji tut. udało się wykryć i aresztować grasującą już od dłuższego czasu w okolicy Radzyna szajkę świniokradów, a mianowicie niejakiego Aleksandra Barbarstkiego i jego żonę Stanisławę.

Barbarscy n. in. są sprawcami znanej wielkiej kradzieży w majątku ziemskim p. Żakowskiego.

Ostatnio na majątku Nowy Dwór zabito najlepszą świnię, zabierając lepsze części mięsia i tutaj noga im się powinęła — zostali aresztowani i w dnu wczoraj szym odstawieni do Grudziądza.

Z dalszych stron.

Warszawa. (Szkariatyna w Warszawie.) Ilość dziennych zastabnięć na szkarlatynę w dalszym ciągu nie zmniejsza się. W czwartek 2 bm. zanotowano na terenie Warszawy 35 wypadków, czyli o jeden wypadek mniej niż w środę, a w stosunku do tygodnia ubiegłego o 10 wypadków więcej.

(Lekarzowi nie wolno żądać z góry zapłaty w wypadkach nie cierpiących zwłoki.) Sąd Najwyższy w Warszawie rozpatrywał sprawę dr. Jakóba Neumana i dr. Stanisława Michalskiego z Łodzi. Obaj oskarżeni byli o odmówienie pomocy w wypadku niecierpiącym zwłoki.

Niejaka Półrolnikowa w czasie strejku lekarzy Kasy Chorych zwróciła się do Kasy, wzywając pomocy do Józefy Stępieniowej, która dostała silnego krwiotoku. Dano jej auto i polecono jechać do dr. Michalskiego. Dr. Michalski wszakże oświadczył, że nie ruszy się z domu, jeśli nie otrzyma 40 zł z góry. P. Półrolnikowa nie miała przy sobie pieniędzy, musiała więc udać się do innego lekarza. Trafila do dr. Neumanna, który tak jakby umówił się ze swym poprzednikiem, również zaabdo 40 zł na rękę.

Ostatecznie ani jeden ani drugi do chorej nie pojechali. Sprawa oparła się o sąd i przeszła wszystkie instancje. Ostatecznie Sąd Najw. oddalił kasację obu lekarzy, skazanych przez pierwszą i drugą instancję po 200 zł grzywny i kosztą sądowe.

Rozmaitości.

Klasztor w Czechach giazdem działalności antypolskiej. „Podkarpackie Hłasy“ potwierdzają wiadomości, że w klasztorze Bazylianów w Ungwarze (w Czechach) drukowano odezwy ukraińskie, skierowane przeciwko Polsce. Potwierdza to również i „Narodni Oswobozeni“ (Nr. 226) Bazylianów sprawozdano tam po większej części z Małopolski Wschodniej — przy poparciu ze strony rządu czeskiego.

„Wiadomości polsko-słowackie“ piszą z tego powodu, że zaangażowali ich Czesi do pracy antypolskiej, teraz jednak pod wpływem dyplomacji polskiej uniemożliwiają im działalność. Ale robi się to tylko dla pozorów, bo w Czechach wpaja się w duszę każdego dziecka, że Czechosłowacja zostanie kiedyś potoczona z „matuszką“ Rosją.

Królowa Marja o sobie. Bukareszt, (CEPS.) W tych dniach odwiedził królową rumuńską Marję, przebywającą w jednym z kapielisk rumuńskich, wspólnie z żoną węgierską „Eionzek“, któremu królowa oświadczyła o swym życiu codziennym co następuje. Żyje, jak wszystkie inne kobiety. Gospo-

darstwo domowe przysparza mi sporo trosk i kłopotów. Bardzo chętnie zajmuję się robotkami ręcznymi i ogrodnictwem. Kocham naturę, kocham kwiaty, kocham dzieci, swoje i cudze. Moda dzisiejsza mnie nie zadawalnia jest kapyśna, a ja się do jej wszystkich kaprysów stosować nie mogę“. Dziennikarz węgierski poruszył również kwestję libretta do baletu, skomponowanego przez znanego kompozytora czeskosłowackiego, Oskara Nedbala. Królowa oświadczyła w tej sprawie co następuje. „Moje zajęcie uniemożliwia mi pracę literacką. Mam na to zbyt mało czasu. Napisałem dość dużo utworów, które po większej części przetłomaczono na rozmaite języki europejskie. Przekłady są jednak złe, zresztą nigdy nikomu nie dawałam, do tłumaczenia mych utworów upoważnienia. W najbliższym czasie wyjeżdżam do Ameryki. Program mej podróży jest już ustalony. Zamierzam zaznajomić się z amerykańskimi organizacjami kobiet i na ich wzór założyć podobne związki w Rumunii.“

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. — Miesięczne zebranie Tow. Ludowego pod opieką św. Antoniego odbędzie się w niedzielę 12 bm. o godz. 4 po południu w lokalu p. Januszewskiego. (Hotel Centralny) O jak najliczniejszy udział członków wraz sympatyków prosi Zarząd.

— Związek Podofic. Rezerwy. Zbiórka w piątek dnia 10 bm. o godz. 8 mej wiecz. w hotelu Centralnym. Wszystkich kolegów chcących brać udział w manewrach wzywa się do punktualnego stawienia się Komendant.

— „Sokół“, Zebranie Zarządu odbędzie się dziś dnia 11 września 26. r. o godz. 20 ej w hotelu druha Kalety.

Przybycie wszystkich członków Zarządu jest pożądaną. Prezes.

— „Sokół“. Upraszam o bezwzględne przybycie wszystkich druhów do hali gimnastycznej, dzisiaj dnia 11 bm o godz. 8mej wieczorem. Celem umówienia i zapisania do zawodów poszczególnych druhów, na dzień przysposobienia wojskowego.

Naczelnik. Tow. Powstańców i Wojaków. Zbiórka Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się 12. 9. na rynku. Wyjazd na poświęcenie sztandaru do Borzyszków nastąpi samochodem z głównego rynku w niedzielę dnia 12 bm. o godzinie 5 tej rano. Przyjazd spowrotem wieczorem. O bardzo liczny udział członków prosi Zarząd.

— Nadzwyczajne zebranie Z. D. K. odbędzie się dnia 16. bm. o godz. 9-tej rano w lokalu p. Smeji. Ponieważ na zebranie to przybędzie główny zarząd z Warszawy jak również zarząd okręgowy z Grudziądza wobec czego uprasza się wszystkich interesowanych o liczne przybycie. Zarząd.

Czersk. Walne zebranie Towarzystwa Przemysłowców w Czersku odbędzie się w poniedziałek 13. 9. wieczorem o godz. 7.30 w lokalu p. Teofila Brzezińskiego. Na porządku obrad sprawy bardzo ważne, uprasza się o liczny i punktualny udział. Goście mile widziani. Zarząd

Giełda Gdańska,
z dnia 10 września 1926 r.

100 guld. g.	173,37 złot.
100 rmk.	213,70 "

Giełda Warszawska,
dnia 10 września 1926 r.

Dolar	8,99 r.
Funt szterling	43,69 z.

Giełda zbożowa,
9. września 1926 r.

Zyto 100 kg.	30,00—31,00 zł.
Pszonica " "	41,75—44,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc. " "	48,25—00,00 zł.
" " 65 " "	49,75—00,00 zł.
" " pszenna 65 proc. " "	00,00—70,50 zł.
Jęczmień browar. " "	29,50—33,00 zł.
Owies " "	24,50—26,00 zł.
Ospa żyt. " "	20,25—21,25 zł.
Ospa pszenna " "	22,50—00,00 zł.

Usposobienie spokojne.

Koniec części redakcyjnej
Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukarni i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

Sieczkarnie kupi 2691
Hotel Engel.

Maszyna do szycia s zewska (Elastik) w dobrym stanie na sprzedaż.
St. Chylewski, Warszawska 3. 2096

Stenografji wyczuca listownie szybko, tanio
Redakcja Stenografji Polskiego, Warszawa, Szczęgła 12. Ządajcie bezpłatnych prospektów. (18)

Bona 2-giej klasy
potrzebna zaraz lub później
Zgłoszenia do p. 2059
Kaźmierskiej Rynek 14.

W niedzielę, dnia 12 września.

W niedzielę, dnia 12 września.

Wystawa nowości jesiennych i zimowych konfekcji damskiej, materiałów wełnianych i jedwabnych.

Juliusz Schreiber

Rynek 17.

Chojnice.

Telefon 48.

Wystawę polecam łaskawej uwadze Szan. Publiczności. Wystawę polecam łaskawej uwadze Szan. Publiczności.

Państw. Gimnazjum Chojnice.

Rozpoczęcie roku szkolnego

odbędzie się

w **środe, 15 września o godz. 8.30**

z nabożeństwem w kościele gimn.
Po nabożeństwie wprowadzenie
dyrektora na auli.

Rodzice niniejszem są zaproszeni.

We wtorek o godz. 18 próba chóru na aul.
Dyrekcja państw. gimn.

Bankverein Chojnice Sp. z o.o.

Telefon 61 :—: Założony 1859

Załatwia wszelkie interesy bankowe.
Zakup i sprzedaż obcych walut.
Przekazy do kraju i zagranicę.

Magazyn mebli i trumien

z maszynowym urządzeniem, zaprowadzony od
lat 40 korzystnie zaraz

wydzierżawiam

Tuchola, Pomorze, Rynek 24. 2087

Węgiel górnośląski

najlepszej znanej jakości

sprzedaje z dostawą do domu 1959
po najniższych cenach

Poznański Bank Ziemiań, Sp. Akc.

Oddział Chojnice.

Szosa Gdańska 1 do 3. Telefon 93.

SKŁAD MEBLI

ul. Młyńska 17

poleca

kanapy, leżanki, biurka dyploma-
tyczne, fotele przed biurka, garni-
tury dębowe i krzesła wiedeńskie.
Przy zakupie całych urządzeń pokojowych
przyjmuję wzamian używane meble zbyteczne
Dla pp. urzędników najdogodniejsze
warunki spłaty. 1706

Oskar Weiland

otwiera z dniem 1 września w domu swym
ul. Człuchowska 19 (w pobliżu bramy człuchowskiej)
do swego składu cygar

warsztat krawiecki

Przyjmuje się wszelkie reparacje jak
i do prasowania.

Szan. klientom i publiczności Chojnie i okolicy po-
wyższe do łaskawej wiadomości. 1968

Polecamy z składu po tanich cenach i na do-
godnych warunkach

tomasynę i superfosfat

w każdej ilości. 2096

Pomorskie Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe
Pl. Jerzego 5. Oddział w Chojnicach. tel. 24.

W ogrodzie cukierni Radke

w niedzielę, dnia 12 września
od godz. 4 tej po poł.

KONCERT

o wzmocnionej kapeli.

Od godz. 9

DANCING

w altanach.

Wstęp wolny.

Wstęp wolny.

B. Radke

właśc. cukierni.

Wyborne napoje, ciastka i lody.

Miejsowe Stowarzyszenie Muzyków

urządza

w niedzielę, dnia 12 bm
od godz. 2 po poł. w ogrodzie Nowej Ameryki

wielki koncert

podczas TANIEC

Czysty dochód przeznaczono na zakup
Instrumentów, celem założenia stałej orkiestry
miejskiej. 2099

Szyńska, kapelmistrz.

Wstęp 80 gr.

Wstęp 50 gr.

KINO NOWOŚCI

W sobotę, w niedzielę i poniedziałek bm.
o godz. 6. o godz. 6 i 8.15. o godz. 6-tej.

Nowy wielki film polski

Chata za wsią

8000 mtr. długości.

3000 mtr. długości.

Monumentalny film osnuty na tle znakomitej po-
wieści J. I. Kraszewskiego w 10 zajmujących akt.
Cudowne zdjęcia z okolic Poznania, Ojcowa i Pia-
skowej skały pod Krakowem, a więc zdjęcia najbar-
dziej malowniczych okolic naszego kraju.

Pierwszy film wytwórni „Diana-Film” w Poznaniu.
By uprzyjemnić najszerzemu ogółowi zapoznania się
z literaturą polską i podziwiania pierwszego filmu
wytwórni poznańskiej, ceny pomimo olbrzymich
kosztów nie podwyższono 2092

Piękna nadaje

różowa, młode, świetne oblicze,
biała, aksamitna, miękka skóra z
świeżą cerą. To wszystko na-
daje tylko prawdziwe mydło
Bilowo mleczne
„Ergasta”.

Do nabycia w **Brusach**
Maks. Wenda, drogerja
A. Kiedrowski, Skład Kolon.
Jan Pański, Skład kolonialny

w **Chojnicach**
Kazimierz Żak, Drogerja.

Do wydzierżawienia!

chlewy i warsztat,
zajazd, remiza
i śpichlerz

Zgłoszenia pis. do Dz. Pom.
pod nr. 2098.

Bufet, kredens

i stół do wyciągania
także i osobno na sprzedaż.
Oglądać można od godz.
10-12 i 3 5 2097

Ramy 4, II.

Licytacja przymusowa

W **środe, dnia 15-go bm.**
o godz. 11-tej sprzedam
w **Brusach** najwięcej da-
jącemu za gotówkę:

- 2 biurka, 3 okna (bez szkła)
- 2 szafy do pieniędzy
- 2 maszyny do pisania
- 20 metrów szczapów
- 1 wóz wyjazdowy
- 5 większych prosiaków
- 1 materac, 1 łóżko dziec
- 2 pary szorów, 2 stoły
- 1 łóżko, 1 kanapę
- 1 śrutownik, 1 fortepian
- 1 kanapę z 2 fotelami
- 1 centryfuga
- 26 beczek cementu
- 1 harmonium.

Zbiórka kupujących tegoż
samego dnia o godz. 11 ej
przed poł. przed sołectwem
w Brusach.

Winkowski 2100
kom. sądowy, Chojnice.

Licytacja przymusowa

Dnia 15-go września br.
o godz. 5-tej po poł.
przed sołectwem w
Matych Chelmach

1 szafa
do bielizny.

Winkowski 2102
komornik sądowy Chojnice

Licytacja przymusowa

Dnia 15-go września br.
o godz. 4-tej po poł.
sprzedam najwięcej dające-
mu za gotówkę u **Włady-
sława Januszewskiego**

w **Antoniewie**

1 czarny wóz
wyjazdowy

(w dobrym stanie).
Winkowski
kom. sądowy, Chojnice. 2101

Porządna

służąca

do wszelkiej pracy domowej
potrzebna.

Dziembowska
ul. Gimnazjalna 2.

Restauracja Ieśna

Krause Wilhelminka
poleca

w niedzielę
jabłecznik,
bitą śmietaną.

NIE CZERAJ

póki inny Cię wyprze-
dzi. Napisz natych-
miast a otrzymasz książ-
kę z wskazówkami,
jak zmniejszyć wydatki
dla siebie i rodziny do
minimum. Nie kładłem
calorocznych oszczęd-
ności i poświęceń, lecz
tylko praktycznym sy-
stemem, zaprowadzo-
nym w Anglii i Ameryce.
Ty możesz elegancko
się ubierać i złożyć
przedmioty domowe do
użytku. Mała fatyga —
duży zysk. Na odpo-
wiedź 20 gr. znaczek
poczt adres 2094
Tow. „POTOMA”
Warszawa I.
skr. poczt. 567 MN.

Najkorzystniejsze źródło zakupu

świec

kościelnych

w składzie papieru i tapet
Jan Dziembowski.

Samochód

na 6 osób, niem. fabrykat,
z elektr. światłem, 2 zapas.
obrotami, dobrze utrzy-
many sprzedam natychmiast
za 4200 zł. Wpłata 2.500
reszta po 3 miesiącach
J **Matuszewski,**
Tuchola fabryka powozów

Urbin